

# Kartläggningen klar - dags för åtgärder

**Den svenska vattenförvaltningen går nu in i en ny fas i arbetet med att bevara och förbättra vattenkvaliteten i våra vatten. Efter kartläggningen av hur våra vatten mår är det dags att genomföra åtgärder för de vatten som inte uppnår god status.**

Vattendirektivets krav är att kustvatten, sjöar och vattendrag ska uppnå god ekologisk och god kemisk status till år 2015. För grundvatten gäller god kemisk och god kvantitativ status till 2015.

Kartläggningen av våra svenska vatten utfördes under 2007 och 2008 av länsstyrelserna på uppdrag av Vattenmyndigheterna. Sedan hösten 2008 har arbetet med att ta fram åtgärdsprogram pågått. Detta gäller för de vattenförekomster som inte uppnår, eller som riskerar att inte uppnå, god ekologisk eller god kemisk status till 2015.

I åtgärdsprogrammet tas också normer fram för alla vattenförekomster. Normen anger vilken status vattenförekomsten ska ha år 2015. Utgångspunkten är att alla vatten ska ha uppnått god status till 2015, men det kan finnas undantag från detta krav. Det kan till exempel vara så att det bedöms som orimligt att uppnå god status på grund av för kort tid för att åtgärder ska hinna få avsedd effekt. I dessa fall kan tidsfrist ges till 2021 eller 2027. Man kan även sänka kraven på god status för en enskild vattenförekomst om det bedöms som ekonomiskt eller tekniskt orimligt att uppnå god status.

## Viktiga dokument

Under perioden mars till september 2009 har samråd ägt rum omkring de förslag till åtgärdsprogram, förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer och den miljökonsekvensbeskrivning som Vattenmyndigheten för Västerhavet har tagit fram. Beslut om att fastställa dessa fyra dokument togs i december 2009 av Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt.

- *Åtgärdsprogrammet* beskriver översiktligt vad som behöver göras, av vem och en uppskattning av kostnader.
- *Förvaltningsplanen* är en dokumentation av hela kartläggningsarbetet samt åtgärdsprogrammet.
- *Föreskrifter för miljö kvalitetsnormer*, med normer som ska uppfyllas för respektive vattenförekomst.
- *Miljökonsekvensbeskrivningen* behandlar konsekvenserna av åtgärdsprogrammet för samhället och miljön. Det tar också upp vad som kan förväntas hända om åtgärderna inte genomförs.

Som bilagor till åtgärdsprogrammet för Västerhavsdistriktet finns även framtaget mer specificerade åtgärds-

program för respektive huvudavrinningsområde. Västerhavsdistriktets kustvatten behandlas som ett sådant. De preciserade åtgärdsprogrammen kommer inte att fastställas av Vattendelegationen utan ska tjäna som underlag för själva genomförandet av åtgärdsprogrammet för Västerhavsdistriktet.

## Lokal förankring med vattenråd

För många huvudavrinningsområden finns numera så kallade vattenråd, vars uppdrag är att samverka mellan olika intressenter i området och med länsstyrelsen och vattenmyndigheten. Därigenom får man en ökad lokal förankring av åtgärdsarbetet. Vattenråden har under samrådet haft en viktig roll när det gäller att förankra samrådsunderlaget inom respektive avrinningsområde. Om det inte finns något vattenråd för avrinningsområdet har möten i stället hållits med berörda kommuner, näringsliv och intresseorganisationer. Även enskilda, myndigheter och organisationer har haft möjlighet att komma med förslag och synpunkter på åtgärdsprogrammen.

## Uppnår inte god ekologisk status

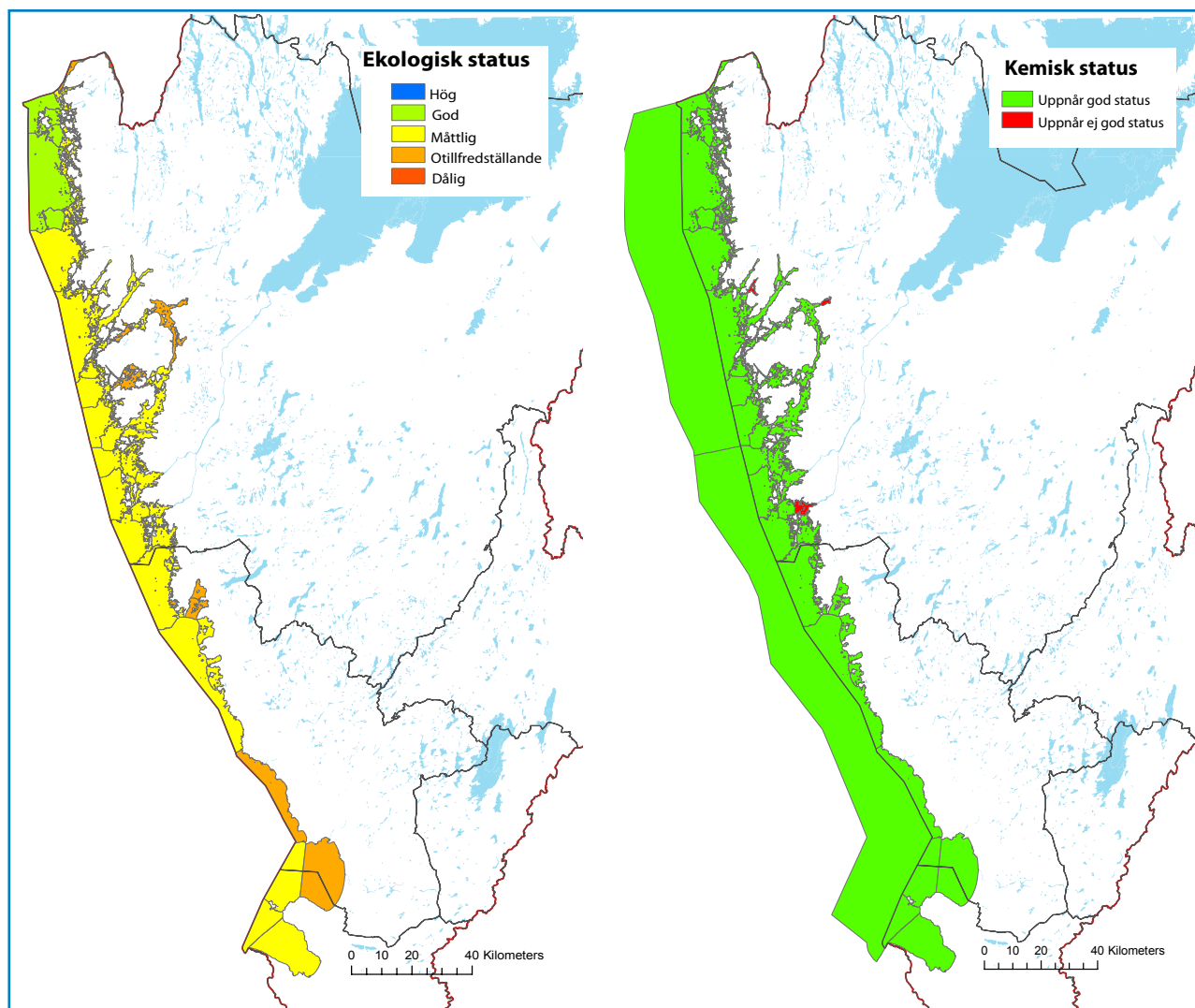
För Västerhavsdistriktets kustvatten uppnår ungefär 95 procent av kustvattenförekomsterna inte god ekologisk status. Det är främst bedömningarna av biologiska förhållanden som ger utslag, som till exempel tillståndet hos djuren på bottarna. Knappt 3 procent av vattenförekomsterna bedöms inte uppnå god kemisk status. Ytterligare ett tiotal vattenförekomster ligger i riskzonen för att inte uppnå god kemisk status till 2015 på grund av påverkan från utsläpp eller föroreningar.

En vattenförekomst (Rivö fjord) utpekades som kraftigt modifierat vatten på grund av hamnverksamheten i Göteborgs hamn. Detta innebär att hänsyn ska tas till hamnens betydelse för samhället, vid bedömningen av åtgärdsbehov. Tre badplatser uppfyller inte badvattendirektivets krav på bakteriehalter. Även för dessa vattenförekomster föreslås vidare utredning för att analysera orsak och lämpliga åtgärder.

## Lästips och källor

Åtgärdsprogram och tabeller med miljö kvalitetsnormer, hittar du under vattendistrikt Västerhavet på:  
[www.vattenmyndigheterna.se](http://www.vattenmyndigheterna.se)

Regeringens havsmiljö satsning:  
[www.naturvardsverket.se/sv/Arbete-med-naturvard/Satsning-pa-havsmiljo](http://www.naturvardsverket.se/sv/Arbete-med-naturvard/Satsning-pa-havsmiljo)



Den ekologiska statusen i Västerhavets kustvatten är till största delen måttlig, i vissa fall otillfredställande men längst i norr god. Den kemiska statusen däremot, är på de flesta håll god.

### Åtgärder för ett renare hav

Åtgärder som föreslås direkt i kustvattenområdet är:

- Anläggning av fler tömningsstationer för båttoalettavfall samt förbättra tillgängligheten till befintliga anläggningar.
- Öppna upp vägbankar vid instängda vikar där vattenomsättningen behöver förbättras för att god ekologisk status ska kunna uppnås.
- Se över befintliga avloppsreningsverk och vid behov vidta åtgärder för att reducera utsläpp av näringsämnen.
- Vidare utredning av de vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god kemisk status.
- Vidare utredning av de badplatser som inte uppnår god badvattenkvalitet.

Även många av de åtgärder som föreslås för sjöar och vattendrag kommer att påverka kustvattnet i positiv riktning. Detta gäller till exempel åtgärder som minskar näringsstillförseln till vattendragen och sjöarna. Enligt be-

räkningar kommer kvävebelastningen på Västerhavet att minska med cirka 1200 ton genom dessa åtgärder, som framför allt kommer att göra stor nytta i de inre delarna av kustvattnet. Andra åtgärder i vattendragen som även kan komma kustvattnet till fördel är förbättringar för fisk som vandrar mellan hav och sötvatten, som till exempel ål.

Det arbete som ligger framför länsstyrelser och många andra de närmsta åren är att genomföra åtgärder för att få en bättre vattenmiljö. Förhoppningsvis kommer vi kunna se förbättringar redan 2015, även om slutmålet inte är nått då. Stödet i ökad lokal förankring och den satsning på havsmiljön som regeringen lagt fram för åren 2007-2012 inger hopp.

**TEXT** Markus Klingberg, Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt

**KONTAKT** markus.klingberg@lansstyrelsen.se